Lévai Júlia

Rövid úton

PÁRATLAN OLDAL - LXVIII. évfolyam, 28. szám, 2024. július 12.

Hír: Orbán a moszkvai látogatása során azt akarta megtudni Putyintól, *hogy merre van a békéhez vezető, legrövidebb út (Infostart/MTI).* – És megtudta? Melyik az? És mitől az a legrövidebb? – teszi fel ennek hallatán a rádió- és tévékészülékek előtt megannyi ártatlan (egyszersmind alulinformált) állampolgár a magától értődő kérdéseket. Aminek nyomán ugyanezeket minden más országban azonnal, gyors egymásutánban szintén fel szokták tenni a miniszterelnöknek, minden csatornán. A dolgoknak ugyanis az a rendje, hogy az effajta evidenciákra a hivatásos kérdezők azonnal lecsapnak. Végtére az a dolguk, hogy biztosítsák: amint bekerül a nyilvánosságba egy ilyen, az emberek kíváncsiságát nyilvánvalóan felkorbácsoló téma, ők annak azonnal, rövid úton a végére járnak.
Nálunk azonban nemhogy ez lenne a dolgok rendje, de ez az, amiről mindenki tudja, hogy még véletlenül sem történik meg.
A miniszterelnök saját propagandasajtójánál (amely nem mellesleg a teljes hazai média minimum 80 százaléka) ez föl sem merül. Hiszen túl azon, hogy ott általában sem a dolgok lényegére történő rákérdezés a feladat, mindenki tudja: amit a miniszterelnök belengetett, az csak kamu, elterelés. Szó sincs arról, hogy neki most kellett volna megtudnia, melyik utat is gondolja a legrövidebbnek az orosz elnök. Hiszen ezzel ők már mindketten, hosszú hónapok óta tisztában vannak, mondhatni, a szövetségük lényege ez. Putyin csak akkor ül le tárgyalni a tűzszünetről, ha Ukrajna a tárgyalások érdekében lemond arról a négy megyéjéről (Donyeck, Herszon, Luhanszk és Zaporizzsje), amely már orosz fennhatóság alatt áll, és kivonja onnan a csapatait. Valamint ha ugyanekkor a Nyugat is azonnal abbahagyja Ukrajna segítését. A megfelelő út tehát itt az, amely Putyint a legkönnyebben és leggyorsabban juttatja el oda, hogy győztes is lehessen, de a „totális, minden tárgyalástól mereven elzárkózó háborús bűnös” címkét is elkerülhesse. Orbánnak pedig azért jön jól ez a lebegtetés, mert ő meg ezáltal tudja megerősíteni a híveiben: nála nyitottabb lelkű, szelídebb politikus nincs is a földön. Ő valóban a megbékélés lehetőségeit keresi, és lám, most is elutazott ennek a kedvéért, gyakorlatilag az oroszlán barlangjába. Ahol ugyancsak szelíden afelől érdeklődött, hogy akkor tehát melyik úton is lehetne a leggyorsabban elérni a „békét”. (Mármint amit ők annak értelmeznek.) Ezt a dolgot tehát tovább már nem is érdemes feszegetni: a Nemzetmegmentőről alkotható, kívánatos képet a sajtója előállította, a következőkben annak már csak a szentté avatásáról szóló hírek közvetítése a feladata.
A másik oldalon – tehát a sajtó maradék, független részében – viszont azért nem tartják fontosnak feltenni a miniszterelnöknek, nagy nyilvánosság előtt ezeket a sokakat érdeklő kérdéseket, mert hiszen köztudottan szóba sem áll velük. Olyannyira, hogy ha olykor mégis megpróbálják rafinériával becserkészni, nála erre is mindig kéznél van a legalkalmasabb elhárító mondat: „Ember! Most jövök ki a templomból!” Ettől függetlenül persze még ők is kísérletezhetnének az olyan, rövid utat igénylő megoldásokkal, mint amilyen például az *üres szék* módszer. Amely eddig még mindig gyors és hatékony megoldásnak bizonyult. Lényege, hogy ha pozícióban lévő személy nem hajlandó a mérvadó sajtónak nyilatkozni, egyszerűen kitesznek egy üres széket a stúdió közepére, majd az arra odaképzelt, távol lévő politikust megsorozzák a szükséges kérdésekkel. A tapasztalatok szerint az ilyen fantasy-interjúkat a nézők a legsikeresebb produkciók közt tartják számon, amire egyébként nálunk is volt példa. Amikor a Posta vezérigazgatója nem ment el a *Hírháttér* című belpolitikai műsorba, annak vezetője, Mester Ákos erre kitett egy üres széket, és elmondta, hogy milyen kérdésekre várt volna választ. Igaz, ezután néhány hétre eltiltották a műsorvezetéstől, de ezt az árat neki is, az intézményének is megérte megfizetni, azért az erkölcsi sikerért, amellyel a társadalom őket honorálta. Ma azonban mintha kevéssé ambicionálna ez a fajta siker. Így most ez is kimarad a nyilvánosságból. Mi pedig egyelőre nemigen tehetünk mást, mint

tehetetlenül nézzük, ahogy az ország miniszterelnöke, gát nélkül, még mindig a társadalom felvilágosulatlan többségének támogatásával, kiviheti az országunkat Európa legszélére, és lerombolhatja az eddigi jó hírét-nevét, becsületét.